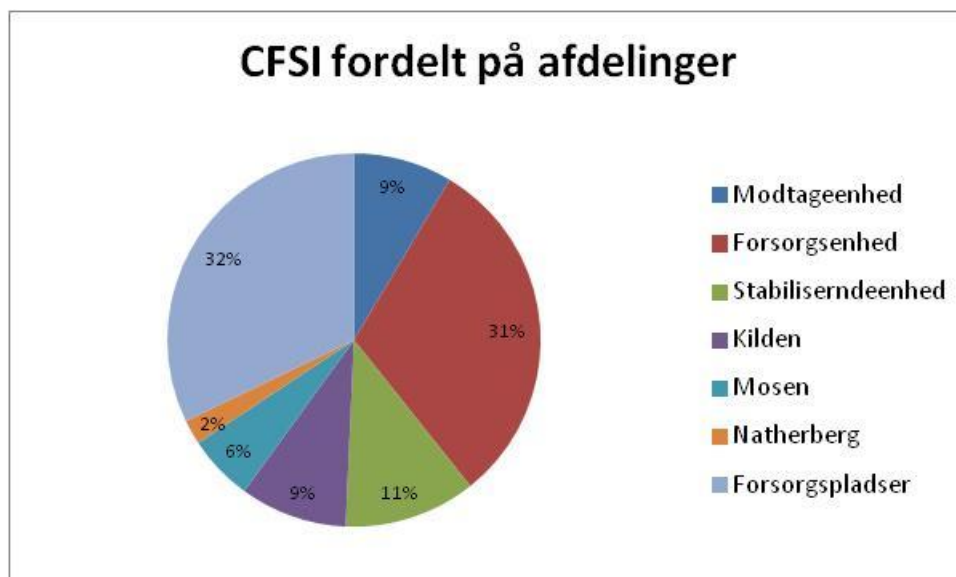

Årsrapport 2013

**Center for Forsorg og Specialiserede Indsatser
Aarhus Kommune**

Indledning

Årsrapporten handler om den dataindsamling, der har været i Center for Forsorg og Specialiserede Indsatser i forhold til brugerne i 2013 og de analyser, der knytter sig til data.

Der indsamles data fra

- ASI Forsorg Indskrivning og Udskrivning. Udvalgte data fremlægges og analyseres i nærværende årsrapport.
- data om brugerne i PCD, som er et socialt journalsystem. Østervang har opsamlet og analyseret data fra PCD gennem en lang årrække og kan dermed analysere og identificere forskellige mønstre hos brugerne. PCD-data sendes til Ankestyrelsen, der samler data for hele landet, og de generelle data kan holdes op mod de data, Østervang selv genererer.
- data via vores kvalitative udredninger, og via vores almindelige journalsystem. Udredningerne forsøges analyseret kvalitativt i 2015.

Samlet set begynder Center for Forsorg og Specialiserede Indsatser at få valide data for analyse af brugergruppen samt bevægelsesmønstre.

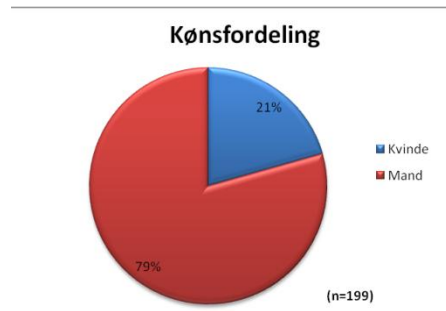
Rapporten er delt op, så ASI-analyserne først fremstilles samlet, mens PCD-data efterfølgende analyseres separat for Østervang og Tre Ege.

Målgruppebeskrivelse – ASI data

Dette afsnit præsenterer en karakteristik af de brugere, der har været indskrevet i centret i 2013. Resultaterne er baseret på i alt 199 ASI-indskrivninger.

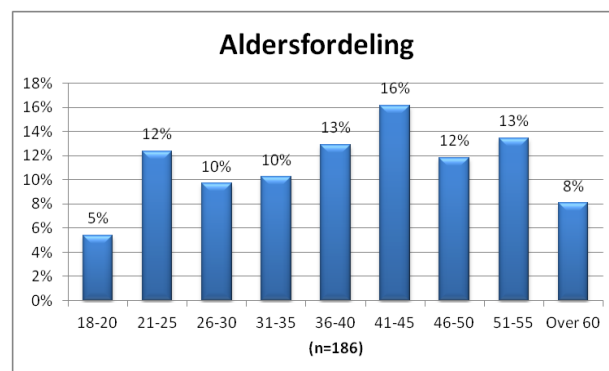
Flest mandlige brugere

Der er en klar overvægt af mænd på for-sorghjemmene i Aarhus. Disse udgør 79 % af det samlede antal brugere.

Stor aldersspredning

Samlet set har målgruppen en gennemsnitsalder på 39 år. Som det ses nedenfor, er godt hver fjerde bruger 30 år eller derunder. Halvdelen af brugerne er mellem 31 og 50 år, og de resterende er ældre.

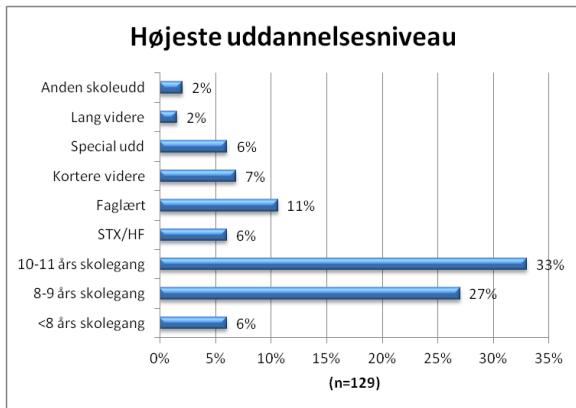

Fortrinsvis danske brugere

Af samtlige brugere, hvis nationalitet er registreret, kommer 78 % fra Danmark. De resterende 22 % er fordelt nogenlunde ligeligt mellem brugere fra Mellemøsten/Asien (9 %), Afrika (7 %) og Europa (6 %).

Få har en uddannelse

To ud af tre brugere har angivet 11 års skolegang eller derunder som deres højeste gennemførte uddannelse (66 %). De resterende har en faglært uddannelse (11 %), en kort videregående uddannelse (7 %), specialuddannelse (6 %), STX/HF (6 %), lang videregående uddannelse (2 %) eller anden uddannelse (2 %).

Uddannelsesmønsteret er i overensstemmelse med oplysninger om hovederhverv. Størstedelen af brugerne har angivet ufaglært (59 %) eller faglært arbejde (26 %) som deres hovederhverv. 11 % har ikke noget hovederhverv og kun ganske få har angivet underordnet funktionær (1 %), overordnet funktionær (1%) og selvstændig (2%) som hovederhverv.

Størstedelen udenfor arbejdsmarkedet

Langt de fleste brugere står uden for arbejdsmarkedet. De er primært forsørget gennem kontanthjælp (47 %) og førtidspension (37 %). Sygedagpenge, revalideringsydelse og starthjælp udgør forsørgelsesgrundlaget for samlet 4 %. Enkelte er forsørget gennem familie eller venner (1 %) eller andet (6 %). Kun ganske få har lønindkomst (1 %) og SU (3 %) som indtægtskilde.

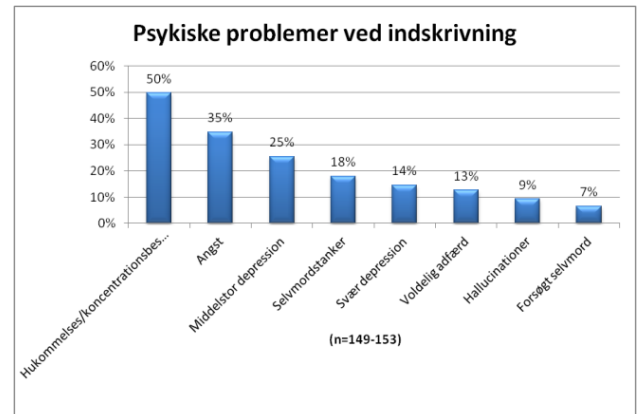
Mange med misbrug

Knap hver tredje bruger har et alkoholoverforbrug i måneden op til deres indskrivning.

Ligeledes har mere end hver tredje taget ét eller flere stoffer i måneden op til indskrivning. 16 % har et kombineret alkoholoverforbrug og stofmisbrug og må betegnes som blandingsmisbrugere.

Mange med psykiske problemer

Godt to ud af tre brugere har psykiske problemer på indskrivningstidspunktet. Hukommelsesbesvær/problemer med koncentration (50 %), svær angst (35 %) og middelstor depression (25 %) udgør de tre mest repræsenterede psykiske problemstillinger efterfulgt af selvmordstanker (18 %), svær depression (14 %), voldelige adfærd (13 %), hallucinationer (9 %) og selvmordsforsøg (7 %).

Flest kommer fra egen lejlighed eller andet forsorgshjem

Halvdelen af brugerne har op til indskrivningen boet i egen lejlighed. 23 % kommer fra et andet forsorgshjem. Resten fordeler sig mellem hus (8 %), værelse (8 %), støttebolig (3 %) eller 'andet' (14 %).

Boligløs primært som følge af eget valg eller udsmidning

Størstedelen har selv valgt at fraflytte seneste bolig (34 %), men en stor del er også blevet smidt ud (24 %). En lille del har fået ophævet deres lejemål (7 %) og lidt flere har måttet flytte grundet huslejerestance (11 %). De resterende har angivet 'andet' som grunden til fraflytning fra seneste bolig.

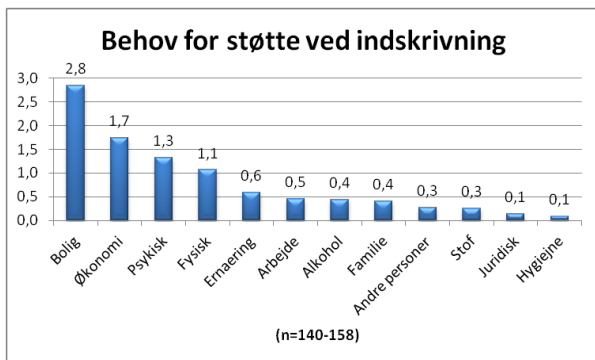
Belastningsgrad ved indskrivning

Brugerne oplever sig i måneden op til deres indskrivning mest besværet af boligmæssige problemer, økonomiske problemer, fysiske gener og psykiske problemer.

For boligmæssige og økonomiske problemer ses en gennemsnitlig score mellem 2 og 3, der indikerer middelstort til betydeligt besvær. For psykiske problemer og fysiske gener ses en score mellem 1 og 2, der indikerer ubetydeligt til middelstort besvær.

Behov for støtte

Brugernes behov for støtte ligger i naturlig forlængelse af deres belastningsområder. Brugere er således ved indskrivningen særligt optagede af at få støtte til netop de boligmæssige og økonomiske problemer, ligesom de ønsker hjælp i forhold til deres psykiske problemer og fysiske gener.

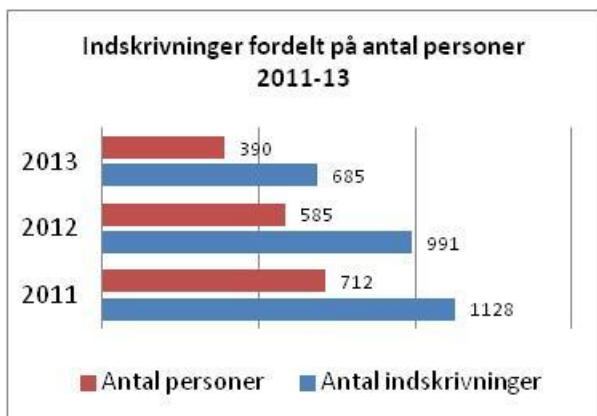
Brugergruppen og bevægelsesmønstre - PCD data

I dette afsnit præsenteres brugergruppen og dens bevægelsesmønstre ud fra ni parametre, skiftevis for Østervang og Tre Ege.

Indskrivninger - Østervang

Der er fra 2012 til 2013 sket et fald i indskrivninger på ca. 300.

Der er i den konsekvens sket et fald i antal indskrevne personer på 195.

Omstruktureringen i det daværende Afrusningsenhed har betydet et stort fald af indskrivninger. Dette var intentionen. Historien er i korthed, at ydelsen blev omlagt til, at afrusning udelukkende skulle ydes til hjemløse, og at andre med behov for afrusning skulle henvises til Alkoholbehandlingen.

Det betød, at Afrusningsenheden blev omlagt til Stabiliserende Enhed.

Principielt har Stabiliserende Enhed tre afrusningspladser.

Faldet i antal af indskrivninger fra totalt 991 i 2012 til 685 i 2013 skyldes altså primært et

fald i antal af indskrivninger i Afrusningsenheden fra 439 i 2012 til 97 i 2013.

Faldet i antal af indskrevne personer er i den konsekvens selvfølgelig markant: 2012 blev indskrevet 252 personer til afrusning, i 2013 49 i Stabiliserende Enhed.

I forhold til Modtageenheden er der sket en stigning i antal af indskrivninger fra 250 i 2012 til 293 i 2013 og også en stigning i antal af personer, der blev indskrevet fra 164 i 2012 til 195 i 2013. I den konsekvens er der ligeledes sket en stigning i antal indskrivninger på Forsorgsenheden fra 270 i 2012 til 291 i 2013 fordelt på 138 personer i 2012 og 142 personer i 2013.

Kilden og Mosen, der er § 85 tilbud, ligger i forhold til indskrivninger stabilt i forhold til foregående år.

Vi kan altså samlet set konkludere, at der har været et øget optag i Modtageenheden og Forsorgsenheden og, af de nævnte grunde, et faldende optag i Stabiliserende Enhed.

Det kan konkluderes, at belægningsprocenten i Stabiliserende Enhed er meget høj, hvorfor vi må konkludere, at der er efterspørgsel på pladstypen.

Indskrivninger - Tre Ege¹

Tre Ege KK driver et Natherberg med 3 pladser. Borgerne har mulighed for at opholde sig på pladsen fra klokken 19.00 til klokken 9.00 næste dag. Borgerne indskrives således dagligt, og der er en del gengangere. En del Natherbergsbrugere får over tid en Forsorgsplads hvis der er plads, og hvis de ønsker det. Natherbergspladserne har været benyttet i 706 døgn af 158 forskellige personer, svarende til en belægningsprocent på 64,5 %.

¹ Tre Ege KK har tidligere samlet data til dokumentation, denne form for opsamling blev ikke videreført 2011 og 2012, hvorfor tal for 2013 kommer til at fremstå uden sammenligning til tidligere år.

Tre Ege KK består af tre brugerrettede afdelinger; Natherberg 3 pladser, Forsorgsafdeling 36 pladser, og udslusningsafdeling med 6 pladser. Den første måned af 2013 havde Tre ege KK også en omsorgsafdeling beliggende i Malmøgade, denne afdeling blev lukket med udgangen af januar 2013.

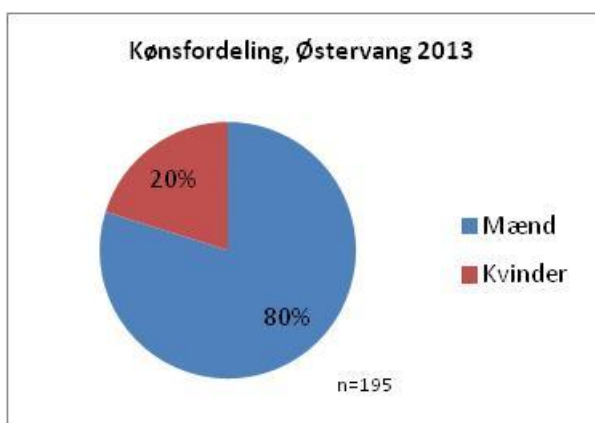
Forsorgsafdelingens 36 pladser har været benyttet i 12,706 døgn af 130 personer, svarende til en bælgningsprocent på 96,7 %.

Udslusningsafdelingen består af 6 lejligheder beliggende i socialt boligbyggeri, hvor Tre Ege KK yder en særligt udvidet bostøtte til udflyttede beboere med særlige behov. Ydelsen varer i 2 år, hvorefter beboeren overgår til almindelig bostøtte i den samme bolig, eller er klar til at stå på egne ben i boligen. Denne form fungerer som Housing First metoden fra Hjemløsestrategien. Tre Ege KK indgår herefter i et nyt bostøtte forløb med en ny borger, i en ny bolig. I 2013 har udslusningsafdelingen været benyttet af 7 personer, og udnyttelsesgraden har været 83,0 %.

Vi konkluderer, at belægningsprocenten på Natherbergspladserne er temmelig høj for denne type tilbud, hvor tilgangen altid vil svinge efter ydre omstændigheder. Forsorgsafdelingen har en høj belægning 94,5 %, og det er et tilbud har høj efterspørgsel af udsatte borgere. Udslusningsafdelingen er 83,0 % belagt, denne udnyttelsesgrad vil stige, da ydelsen blev overtaget fra forsorghjemmet Østervang i starten af 2013, og denne type pladser kan styres og tilrettelægges efter hvornår der er behov for nye boliger til beboere / brugere fra Forsorgsafdelingen på Tre Ege KK eller Forsorgsenheden på Østervang.

Fordeling mænd og kvinder - Østervang

Efter et fald i antallet af indskrivninger af mænd i 2011 og 2012, har vi i 2013 haft 79,85 % indskrevne mænd og 20,15 % indskrevne kvinder. Dette mønster følger det mønster, vi generelt har set de foregående år og lægger sig tæt op ad det mønster, der gælder på landsplan.

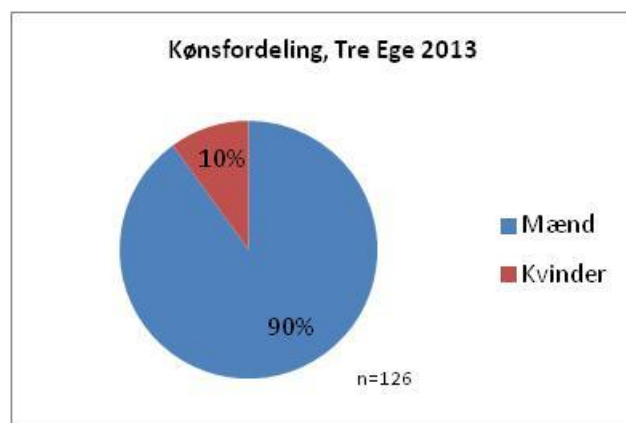

Som det fremgår af ASI rapporten kan vi på de seneste analyser konkludere, at kvinderne har vanskeligere forhold ved indskrivning end mænd modsat en tidligere tendens. Hvorfor forholdet mellem mænd og kvinder er som det er, kan være svært at forklare entydigt. Mønsteret er imidlertid entydigt.

Fordeling mænd og kvinder – Tre Ege

I Natherberget har indskrivningsprocenten været fordelt med 91 % mænd og 9 % kvinder, svarende til 642 mænd, og 64 kvinder, 136 individuelle mænd og 22 individuelle kvinder.

På Forsorgsafdelingen har indskrivningsprocenten været fordelt næsten tilsvarende med 90 % mænd og 10 % kvinder. 103 individuelle mænd og 13 individuelle kvinder.

Udslusningsafdelingen indskrivningen fordelt sig med 86 % mænd og 14 % kvinder, svarende til 6 individuelle mænd og en enkelt kvinde.

Vi kan konkludere, at kvinderne har markant kortere ophold og markant færre indskrivninger.

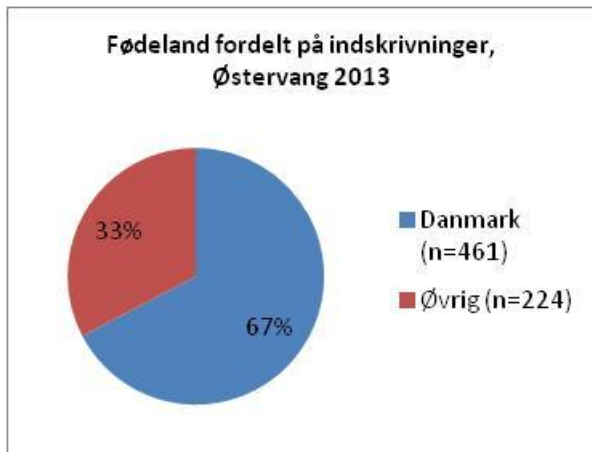
Fødeland – Østervang

For 2013 kan vi konstatere, at 67,3 % af de indskrevne er født i Danmark, og 32,71 % er født i øvrige lande.

Det er for 2013 en væsentlig stigning i forhold til 2012, hvor 88,7 % af de indskrevne kom fra Danmark og 11,3 % fra øvrige lande. Der var fra 2011 til 2012 en stigning i antallet af borgere, der blev indskrevet med fødeland i

Danmark. Og altså fra 2012 til 2013 et fald i antallet af borgere fra Danmark.

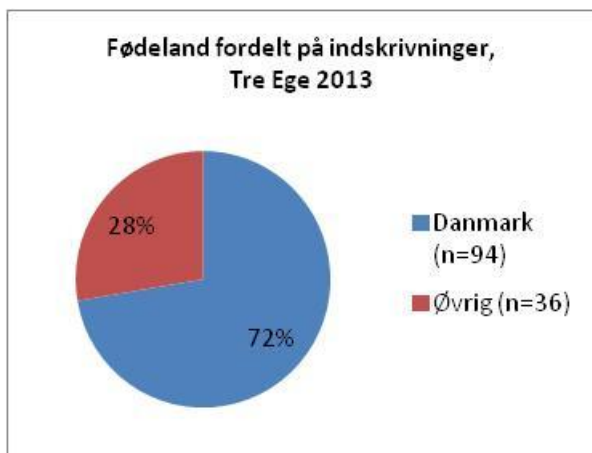
Der ligger ikke umiddelbart en forklaring på fænomenet.

Fødeland – Tre Ege

I 2013 har antallet af brugere af Natherberg været fordelt som følger; 495 personer / 70,1 % fra DK uden Grønland, 47 personer / 6,7 % er fra Grønland, øvrige nationaliteter 164 personer / 23,2 % – heraf de 54 personer / 6,7 % fra Somalia.

I Forsorgsafdelingen er de 88 personer / 67,7 % fra DK uden Grønland, 6 personer / 4,6 % er fra Grønland, 36 personer / 27,6 % er fra andre lande, af disse de 16 personer / 12,3 % fra Somalia.

I Udslusningsafdelingen er de 5 personer / 71,4 % fra DK uden Grønland, de øvrige to personer / 28,6 % er fra andre lande, ingen er fra Somalia.

Kommunetilhørsforhold – Østervang

76,21 % af de indskrevne borgere kommer fra Aarhus Kommune. 23,82 % fra øvrige kommuner.

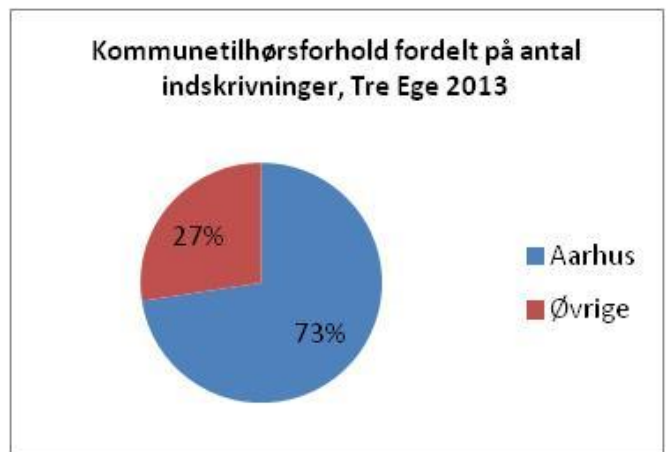

Kommunefordelingen ligner dermed de foregående års fordeling.

Det kan konstateres, at tallene over år er nogenlunde konstante.

Kommunetilhørsforhold – Tre Ege

I Forsorgsafdelingen er 72,6 % af de indskrevne borgere er fra Aarhus kommune, 27,4 % er fra andre kommuner.

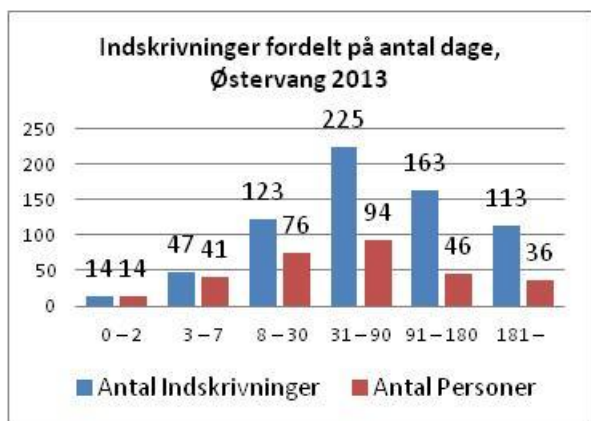

Fordelingen på Natherbergspladserne er lidt anderledes, her er 56,4 % af borgerne fra Aarhus og 43,6 % fra andre kommuner.

I udslusningsafdelingen er alle borgere, i sagens natur Aarhus borgere.

Indskrivninger fordelt på antal dage - Østervang

Det kan konstateres, at langt den største del af indskrivningerne samlet set har en varighed på mellem 31 og 90 dage fordelt på 94 personer og 91 til 180 dage fordelt på 46 personer.

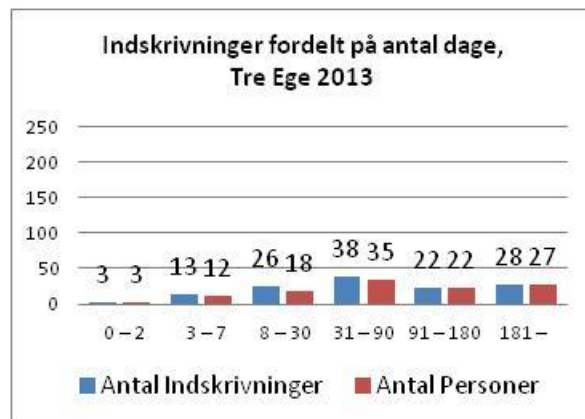

Det betyder, at jo længere man er på boformen jo større er sandsynligheden for at man gennemfører opholdet planmæssigt. Det betyder ligeledes, at en stor del nemlig 94 personer bliver udskrevet eller lader sig udskrive inden 3 måneder. En gruppe på 46 personer "gennemfører" opholdet med varighed på mellem 91 til 180 dage.

36 personer har et ophold, der varer mere end 181 dage. Andre analyser viser, at det primært drejer sig om personer, der venter på andet tilbud eller bolig.

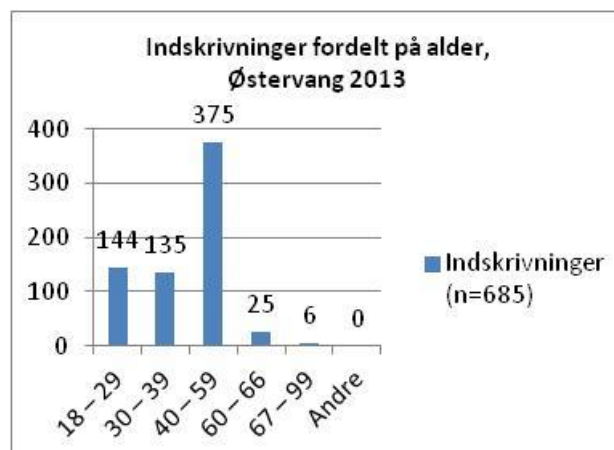
Indskrivninger fordelt på antal dage - Tre Ege

Den største andel af indskrivningerne er i gruppen fra 31-90 dage, nemlig 29,2 %. Den næst største gruppe er gruppen der har ophold over 181 dage, hvorfor man kan se at der findes en tilsandningsproblematik, gruppen med opholdslængder mellem 8 - 30 dage er den tredje største gruppe, gruppen med ophold mellem 91-180 dage er fjerde største gruppe på Forsorgsafdelingen. Dette kan indikere, at der er grupper af beboere der har meget lange ophold. Det kan skyldes manglen på billige boliger, og manglen på boliger med et adækvat støtte niveau for den mest udsatte gruppe.

Aldersfordeling - Østervang

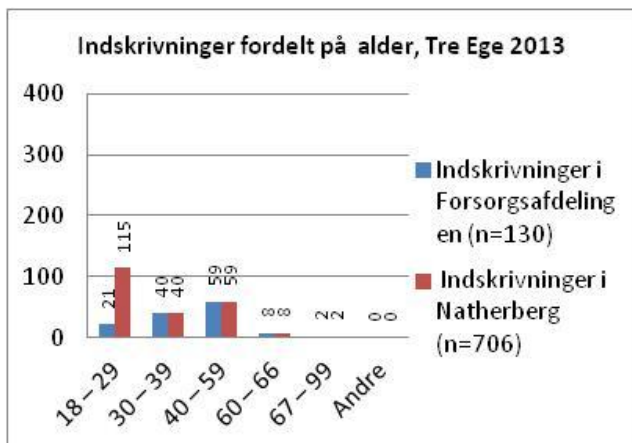
Vi kan her konstatere, at langt den største andel af indskrivninger er i alderen 40 til 59 år, nemlig med 375 indskrivninger fordelt på 129 personer, hvilket samlet set giver en indskrivningsprocent på 64,74 % for hele huset. Næststørst antal indskrivninger er i aldersgruppen 18 til 29 år med 144 indskrivninger fordelt på 74 personer og 21,02 % af den samlede indskrivningsstørrelse.

Der er, jævnfør hjemløshedsstrategien, særlig fokus på de unge, men vi kan altså sammenholdt med andre tal konstatere, at gruppen 40 til 59-årige er langt den største gruppe af hjemløse, og at langt den største gruppe i denne gruppe er mænd.

Aldersfordeling - Tre Ege

På Forsorgsafdelingen er borgere mellem 40 og 59 år den største gruppe, efterfulgt af gruppen mellem 30-39 år. På Natherberget gør lidt andre tal sig gældende. I Udslusningsafdelingen er alle brugere over 40 år, og kun enkelt er i gruppen mellem 60 og 66 år. Nedenfor ses et skema over alle afdelinger

Afvisninger – Østervang

Vi har registreret 190 afvisninger. De registrerede afvisninger er kun afvisninger, der kan dokumenteres ved henvendelsen. Det betyder, at vi også har haft en række henvendelser, hvor det ikke har været muligt at identificere den, der har henvendt sig. Det skyldes, at borgerne – når de henvender sig – ofte blot spørger om der er en plads. Hvis svaret er umiddelbart nej, afbrydes kontakten fra borgerens side.

Afvisninger er dermed et "mørke-tal", som boformsområdet i almindelighed – Østervang i særdeleshed – har brug for at få belyst. Der er derfor indledt et samarbejde med Ankestyrelsen for at kvalificere dette.

Afvisninger – Tre Ege

Tre Ege KK afviste i 2013 842 personer der ønskede et tilbud på Forsorgsafdelingen. Tallene for afvisninger på Forsorgsafdelingen beskriver ud over almindelige afvisninger også alle de gange, hvor vi ikke kan tilbyde en Natherbergs bruger en plads i Forsorgs afdelingen, derfor er tallet højt, da der kan være mange gengangere.

I 2013 afviste Natherberget 100 personer der opsøgte, eller kontaktede Tre Ege KK for at få plads natten over. Af disse er de 96 mænd og de 4 kvinder.

Genindskrivninger – Østervang

Denne tabel fortæller om det antal indskrivninger, der har været i 2012 og 2013 efter planlagt udflytning. Genindskrivninger repræsenterer kun Østervang.

Der har været 103 genindskrivninger fordelt på 62 personer. Vær opmærksom på, at det er over en toårig periode.

Planlagt udflytning kan betyde udflytning til både egen bolig og en række forskellige andre boligtyper.

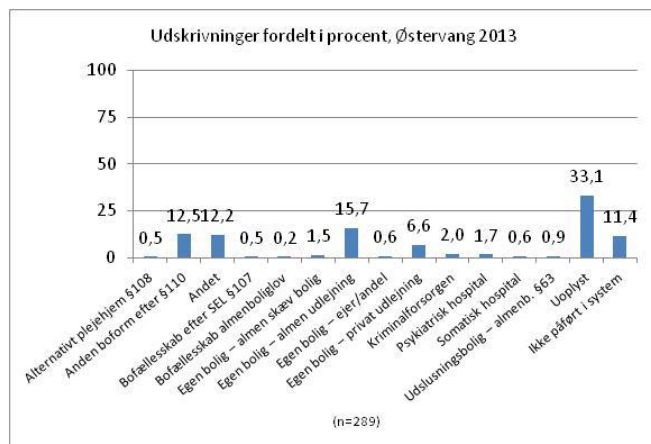
Regeringens 2020-mål oplyser, at der skal arbejdes på, at maksimalt 25 % flytter tilbage til boformen efter udflytning til egen bolig. Med de foreliggende tal, er det mål for så vidt allerede nået for Østervangs vedkommende.

Genindskrivninger - Tre Ege

Ifølge de optegnelser vi har på Tre Ege KK for genindskrivninger i 2013, har vi 3 genindskrivninger efter planlagte udskrivninger. Der kan være genindskrivninger på andre forsorghjem her i kommunen eller i andre kommuner – det kan vi ikke registrere.

Udskrivninger – Østervang

Nedenstående tabel viser, hvilken boligform borgerne er udskrevet til i 2013. Kategoriseringen er Ankestyrelsens model. Der er i feltet enighed om, at denne del af registreringen skal kvalificeres.

Det kan i denne tabel konstateres, at 44 personer, i alt repræsenterende 15,72 % af udskrivningerne flytter i en egen bolig i den almen boligsektor.

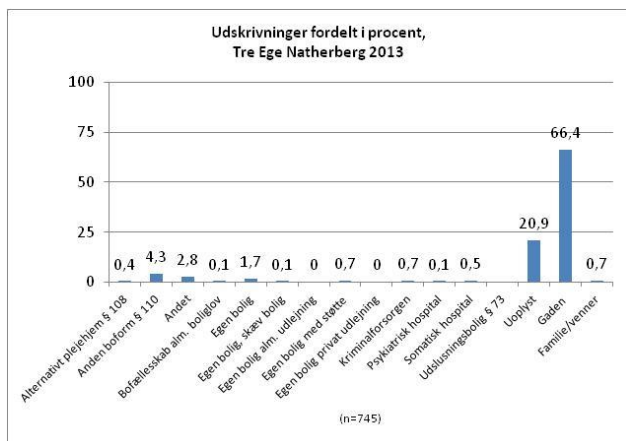
Samlet set flytter ca. 25 % i egen bolig af forskellige slags.

Som det også fremgår udgør langt den største andel 33,13 % er i kategorien 'Uoplyst'. Det skyldes primært, at det er borgere, der forlader boformen efter et meget kort ophold og ikke oplyser, hvor borgeren derefter tager ophold.

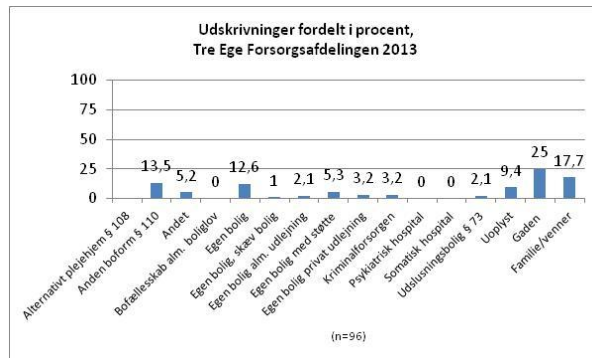

Udskrivninger – Tre Ege

Når borgere udskrives fra Natherbergspladserne er det ofte til gaden, det kan også være til boligtilbud pågældende havde inden Natherberget blev opsøgt. Tre Ege KK har ikke oplysninger om alle de forskellige typer boliger der udflyttes til, men nedenstående tabel kan belyse en del.

En stor andel af Forsorgsafdelingen beboere, 25 % udskrives til gaden. Det kan være personer der forlader Tre Ege KK efter et kort ophold, og ikke oplyser hvor pågældende tager hen.

Fra Natherberget udskrives i sagens natur de fleste til gaden, nemlig 66,4 %. Nogle vender tilbage til Tre Ege KK eller andre lignende tilbud.